

1 PLOVÁRNA

Leželi jsme na uválené trávě po obou stranách dívčiny osušky. Dívka ležela na zádech, a co si myslela, bylo skryto clonou neprůhledných brýlí, které tmavě zrcadlily svět. Celým povrchem těla přijímala slunce jako nějakou svátost a moje myšlenky pobíhaly sem tam po drobných nožičkách nervů. Tohle jsem už dlouho nepoznal, tohle mravenčení. Pocit něčeho úplně nového pod sluncem, co má štíhlé, nekonečně dlouhé nohy a falešné a příliš moudré oči, které jsem dosud nespátřil. Ten intenzivní pocit života.

Barevné slunečníky v plovárenské restauraci zářily a od hladiny řeky se odrážel hlaholivý pokřik plavců. Voda jiskřila pod modrou oblohou, skrze niž se propalovalo slunce, rozžhavené jako atomová pec. Cítil jsem nahořklou vůni vody, vůni mokrých těl a tajemnou, novou a živočišnou vůni dívčina těla.

„Jsem zvědav, kdo vyhraje,“ blábolil z druhé strany Vašek. „Sovětky mají lepší techniku, ale Japonky mají zas

propracovanější volné sestavy.“ Odmlčel se, nikoho to nezajímalo a dívka se oddávala své sluneční eucharistii. „Co myslíte, Lenko?“ zeptal se Vašek.

„Já tomu nerozumím,“ odpověděla stručně. Vašek zoufale zmlkl. Uvědomil jsem si, že tu jsem vlastně proto, abych mu s ní pomohl. V hloubi duše jsem však už věděl, že ho ale s ní spíš zradím. Řekl jsem:

„Mohli bysme se na to jít podívat. Šla byste s náma? Nebo vás gymnastika nebaví?“

Chlapecká hlava se pootočila, ale pohlédl na mě jen travnatý břeh, posetý naháči. Tajemství dívčiných očí zůstalo nepoznáno.

„Já bych šla, ale prosím vás – víte, kolik budou stát lístky?“

Usmál jsem se na tu tmavou krajinku s bílými obláčky na černém nebi.

„My se na vás složíme, jestli nám dopřejete tu radost.“

Koutky dívčiných úst se pod neviditelnýma očima pozvedly k úsměvu.

„Abyste nelitovali. Já když už, tak chci lístky do první řady.“

„Na vás bych se přece neodvážil šet–“ začal jsem, ale Vašek mi nadšeně skočil do řeči:

„Nebojte se. Já mám známý na Státním výboru. Dostanu lístky se slevou, to je maličkost!“

Bolestně jsem sykl; docela slabounce. Co se událo za brýlemi, nebylo vidět. Vaškovi přirozeně nedošlo nic. Přestal jsem ho vnímat a nechal jsem ho klábosit, obrátil jsem se na břicho. Vedle mě ležela dívčina zlatá ruka s jizvou na předloktí. Malý růžový obdélníček, jako kdyby tam někdo sedřel několik centimetrů kůže a rána po zacelení zůstala růžová. Položil jsem špičku prstu na to zajímavé místo. Bylo žhavé teplem vnějším i vnitřním. Vašek vyčerpal námět a dívka ke mně znovu otočila své černé Indie.

„Copak jste si to udělala?“ zeptal jsem se, a podoben apoštolovi, nechal jsem prst v jizvě.

Zvedla ruku, podívala se na předloktí. A pak už ruku nepoložila podle těla, ale na nahý žaludek, krásně propadlý. Moje ruka zůstala ležet na osušce a natažený prst někam nemravně ukazoval.

„Ale,“ řekla. „Vy se mi budete smát. Měla jsem tam tetování.“

„Tak?“ řekl jsem. „Chuligánská minulost?“

„Trošku. Ale ne moc.“

Takže jsem ji už bez rozpaků vzal za ruku.

„Copak to tam bylo? Srdce probodené šípem? Nebo kotva?“

„Nápis,“ řekla.

„Aha. Jméno nějakýho člověka?“

Dívka otočila ostříhanou hlavu neznámýma očima k nebi.

„Ano. Jméno nějakýho člověka,“ řekla.

„A jaké? Jim? Nebo Pete?“

„Nejste trochu nediskrétní?“ otázala se toho nebe.

„Promiňte.“

Bylo ticho.

„V jednotlivcích,“ ozval se Vašek, „vyhraje asi Gubov. Ale taky má šanci –“

Vtom se dívka rázně zvedla. Působně, pružně, slunce jí polilo nahá záda a vložilo drobné stíny do dvou dolíčků velice nízko při páteři. Protáhla se a otočila se k nám. Tyčila se k rozžhavenému nebi a mně se zdálo, že mě reflexní brejle propalují černými paprsky.

Zeptala se:

„Nepůjdete si zaplavat?“

„To je nápad!“ zvolal Vašek s falešnou radostí a pohotově vyskočil.

Kratičkou chvilku jsem se díval do těch umělých černých očí. Z nich se nic poznat nedalo. Dívka se nehýbala. Řekl jsem s úsměvem:

„Přijdu za váma za chvíli.“

Dívka šklubla prudce hlavou k Vaškovi a usmála se na něho. Potom si sundala brýle a hodila je na osušku, ale to už ke mně byla otočena zády, takže tajemství jsem zase neodhalil. Kráčela graciózně mezi ležícími těly k dřevěné plovárně, celá jakoby vytvořena silovým polem ničivé erotické radiace. Vašek zpitoměle poskakoval vedle ní.

Teprve když zmizela ve vlnách a na hladině, plné jiskřících záblesků, bylo vidět jen černou, trochu střapatou hlavičku jako makovičku, vstal jsem, odešel na dřevěnou plovárnu a skočil jsem po hlavě do vody, studené několikadenními dešti.

Plaval jsem pomalu mezi povykujícími dětmi a hledal střapatou hlavičku. Kolem jel bílý parník, natřískaný výletníky, a na vlnách vzedmutých jeho kolese se rozhoupaly hlavy plavců jako korkové zátky. Oslepil mě jiskřivý záblesk slunce a na chvíli jsem musel zavřít oči. Voda mě mrazivě chladila po nahém těle. Ponořil jsem se pod hladinu a oči jsem otevřel. V zelenkavém stínu mávala jakási dívčina necudnými stehny v bezprostřední blízkosti muže v adamkách, který jí mezi ta stehna cpal veliké břicho. Pomyslel jsem si, že ve vodě odkládají lidé mnoho ze svých pokryteckých zvyklostí, a dodalo mi to chuti k dílu.

Vynořil jsem se a začal jsem na hladině pátrat po černé chlapecké hlavě a prořidlé světlé kštici Vaška Žamberka. Proti mně se pomalu sunul vodní velociped a pěnil za sebou vodu. Z něho zazněl známý dunivý hlas:

„Buď zdrav, Karle!“

Můj šéf. Seděl na velocipedu v plavkách, ale hlavu skryl před úžehem strašlivou modrozeleně kostkovanou plátěnou čepicí, jaké právě přicházely do módy. Vedle něho šlapala jeho ani ne hezká, ani ne šeredná manželka.

Vzdal jsem mu čest tím protivným pozdravem, který je na pomezí důvěrnosti a úředního respektu: „Buď zdrav!“ a jeho manželku jsem pozdravil důvěrněji: „Dobřej den, Elo.“

„Co tak sám?“ zeptala se šéfka z výšky. „Kde máš slečnu?“

Manžel ji divadelně okřikl:

„Tak, Elo! Copak si Karel ani v neděli nemůže odpočinout?“

Bohatýrsky se rozesmál. Trošku mě to namíchlo. Anežka mu zřejmě donesla něco o mých potížích s Věrou. Pečlivě špičovala uši, vždycky když mi Věra volala. Snažil jsem se mluvit hodně neutrálně, ale Anežka, jako většina ženských, měla bystrý smysl pro hlasové nuance.

„Mám tu nějaký známý, ale někam se mi ztratili,“ řekl jsem a rozhlédl jsem se po hladině. A příliš rychle jsem dodal: „Aha, támhle jsou. Tak já poplavu.“

„Tak plav!“ pravila s průhlednou ironií Ela.

Měl jsem v poslední době dojem, že ohnisko jejích přelétavých zájmů se přesunulo na mě. To teda pěkně děkuju. Ráznými tempy jsem se vzdálil od velocipedu a šéf a šéfka strnule vypluli nad hlavami plavců opačným směrem.

Vašek s dívkou měli zřejmě namířeno na druhý břeh, protože byli už skoro v polovině řeky. Zamračil jsem se. Tahle vlastnost hezkých sportovních slečen mi byla odjakživa protivná. Všechny byly blázen do přeplavávání Vltavy. Zažil jsem tu disciplínu osobně dvakrát, a nebyl jsem žádný olympijský vítěz. Vašek byl ovšem profesor tělocviků. Plavbu na druhý břeh navrhl dokonce možná on. Asi se domníval, že tím dívce zaimponuje, protože měl mindrák, že jí ničím imponovat

nemůže. Normální mindrák, jaký z příliš hezkých slečen padá na člověka trpícího chorobnou nesmělostí. Což byl Vašek. Jeho mindrák prohlubovala ještě utkvělá představa, že jako učitel tělesné výchovy, i když vysokoškolský, nepatří mezi intelektuály, a pokud jde o sex-appeal, nemá proto intelektuálské možnosti.

Jeho představy o sociální funkci literatury byly dobově přehnané. A já byl dnes tady, a nikoliv s Věrou na Rabyni, kvůli němu: měl jsem mu pomoci se slečnou Stříbrnou.

Šlo o starý trik, použili jsme ho už jednou, kdysi dávno na fakultě. Mělo se jít ve třech někam do divadla, a jeden – já – potom nepřišel. Tehdy to neklaplo: slečna odešla o přestávce. Nyní Vašek doufal v úspěšnější reprízu.

A tu jsem mu vlastně už obstaral, takže už se nemusím namáhat. Přesto jsem se dychtivě rozhlížel po hladině, po černobílé dvojtečce hlav, a proti vši taktice jsem uvažoval, jestli nemám taky plavat na druhý břeh.

Bývaly doby, kdy bych se byl kvůli takovéhle slečně pustil třeba do výstupu na Mount Everest. A byl bych to možná udělal ještě před chvílí, když jsem ležel vedle těch srdcervoucích nohou a měl jsem přesně stejný pocit, jako když jsem vedle podobných nohou ležel kdysi na plovárně v Kostelci – ale to mi bylo šestnáct a od té doby se mnoho změnilo. Taky to, že když mi slečna Stříbrná sešla z očí, procitl jsem z chvilkové iluze a bylo mi jasné, že pod sluncem nic nového není, všechno už tu bylo, i takovéhle slečny, a že je to všechno trik žláz a červencového slunce a toho divného zvyku dvacátého století obnažovat na vyhrazených místech všechno, co obnaženo jinde značí prudkou nemravnost. Kdysi bych tedy pro slečnu Stříbrnou byl ochoten vyručkovat po laně na Eiffelku, ale od té doby jsem zmoudřel a naučil jsem se neztrácet hlavu. Když člověk

ztratí hlavu, ztratí obyčejně taky veškeré požitky a zbudou mu jen oči pro pláč. Když si ji zachová chladnou –

Taky jsem si uvědomil, že vlastně – zatím jen v duchu – zra-
zuju kamaráda. Jenže to mi bylo ze všeho nejvíc jedno. Kama-
rád nekamarád. A pak: dovedl jsem situaci odhadnout natolik,
aby mi bylo jasné, že Vašek slečnu Stříbrnou nedostane.

Volání o pomoc se ozvalo, když jsem pohodlně ležel na hladině poblíž loďky, v které se rozvaloval nějaký tlustý pán. Slabounké a vzdálené, ale zřetelné.

Rychle jsem se ohlédl po zvuku toho dalekého hlásku, jenž rázem utišil ševel plovárny. Daleko, už hezký kus k druhému břehu, se na rozvířené hladině divoce houpala černá hlavička a bylo vidět, že dívka, které patří, s címsi zápolí. Ze všech stran vyrazilo k místu nesnází různými tempy několik plavců. Koutkem oka jsem zahlédl plavčíka, jak sundává ze stěny kabiny záchranné kolo.

Rychle jsem doplaval k lodičce a vyšvihl jsem se dovnitř. Tlustý pán se vyjeveně vztyčil, chystal se ohradit proti porušení svého práva na siestu, ale křikl jsem na něho: „Topí se mi kamarád, dovolíte?“, dřepl jsem k veslům, pán ihned změnil úmysl a ochotně se, zadkem napřed, vymrštil z lodičky. Nalehl jsem na vesla, až před mocně narazila na zčerené vlnky. Zašumělo to. Loďka rychle prorážela hladinu.

Ohlédl jsem se přes rameno. Černá hlavička se pořád držela nad vodou a vedle ní, velice blízko, se z vody vyhoupla Vaškova blond kštice. Znova jsem několikrát prudce zabral, předjel jsem příčinlivě kraulující borce a zase jsem se ohlédl. Na opálené paži, která Vaška držela pod bradou, se mokře zalesklo slunce. Byl jsem už docela blízko, rejdoval jsem s loďkou k černé kebuličce.

A v té chvíli a situaci jsem jí poprvé pohlédl do očí. V životě jsem takové oči neviděl, zasáhly mě jako Viktorku Černý myslivec. Snad to, podle lidské anatomie, ani nebylo možné – ale byly velké, černé a úplně bez duhovek. Jenom dva černé kotoučky jako z bakelitu, vlastně stejné a stejně neprůhledné jako ty reflexní brejle, i v nich drobounce jiskřily odlesky vln. I v téhle chvíli a situaci zůstalo tedy jakékoli jejich tajemství neodhaleno.

Příd loďky dojela k tonoucímu a dívka se přidržela jednou rukou okraje. Neřekla nic. Po obličejí jí stékaly krůpěje vody a ústa měla zkřivena námahou. Ale pořád byla krásná. Měla tu vzácnou tvář, která v žádné grimase nedokáže zošklivět. Naklonil jsem se z loďky a chytil jsem Vaška pod paží. S dívčinou pomocí se mi podařilo vytáhnout ho dovnitř. Pak jsem se otočil k ní, jenže ona se mrštně vyšvihla do člunu sama. Plavky napité vodou se přilepily k tělu a pod krepilonem vystoupily reliéfy prsních bradavek.

Podívala se na mě, já rychle uhnul očima z těch míst a naražil jsem na mysteriózní bakelit.

„Budete veslovat?“ zeptala se.

„Jistě.“

Sedl jsem k veslům, ona usedla na lavičku naproti a vzala Vaškovu hlavu do klína. Opřel jsem se do vesel, příjemné charakterství však dlouho netrvalo. Dorazil k nám plavčík a zkušeně přirazil bokem k naší lodi.

„Dejchá?“ zeptal se.

„Dejchá,“ pravila slečna Stříbrná.

Plavčík zkušeně odhadl situaci a pak dívku vyzval:

„Slečno, přelezte si ke mně. To bude lepší než přendávat jeho. Musí se co nejrychleji dopravit na břeh.“

Dívka na mě upřela černé zorničky, usmála se jako na omluvu a pokrčila rameny, vstala a lehce přeskočila k plavčíkovi. V té chvíli se to asi rozhodlo definitivně. Ten pohyb, když přeskakovala z lodky do lodky, když na okamžik dala od sebe štíhlé nohy, jako by mě zvala do své komůrky všech slastí, ten tajemný úsměv tajemných očí z bakelitu. Věděl jsem už, jak to skončí. Proti tomu se už nedalo nic dělat. Taky jsem proti tomu něco dělat neměl v úmyslu. Vašek Nevašek.

Nalehl jsem do vesel a provázen plavčíkovým korábem vezl jsem poloomdělého důvěřivce k můstku plovárny.

Lékař v plavčíkově kanceláři konstatoval pouze okamžitou nevolnost a nějak to odborně pojmenoval. „Dnes už do vody nechodte!“ rozkázal Vaškovi a poučil ho, že rozpařený nemá skákat do řeky a podnikat hned dlouhé plavby. S touto moudrostí, poněkud lidovou na doktora vší medicíny, se vzdálil a my jsme osaměli.

Sotva nás opustil i plavčík, Vašek truchlivě pravil:

„Tak jsem to posral.“

„Blbost,“ řekl jsem. „To se může stát každému.“

„Ale musí se to stát právě mně.“

„Nebud' jelen! Co se, prosím tě, stalo?“ řekl jsem. „Vytáhla tě z vody, no. Musíš si z toho dělat legraci. Možná že právě tohle vás –“ hledal jsem slovo, věděl jsem, že každé bude falešné, a radostně jsem přítelovo zoufalství přijal jako potvrzení faktu, že Vašek si už utvořil pevný názor na další vývoj svých pletek se slečnou Stříbrnou, a i kdybych mluvil jako Goebbels, že mu to nerozmluvím, „– sblíží,“ dokončil jsem svou originální myšlenku a vyhlédl jsem z okna.

Vašek zavrtěl hlavou.

„Kdepak. Já mám na ženský smůlu. Dneska jsem se o tom jenom znova přesvědčil. Pamatuješ loni s Květou? Ta taky. Učil jsem ji alpinismus, a pak jsem před ní slít z obyčejný dvojky a vyvrk jsem si nohu.“

„A od té doby jsi jí nezavolał, vid’?“ zeptal jsem se ho. „Pochopitelně si myslela, že ses na ni vykašlal.“

„Ale houby. Začla chodit s Joskou Králem a ten ji to ho-
rolezectví doučil v Boučkovy chatě na Hrubý Skále,“ pravil s nečekanou ironií, kterou jsem pochopil jako špatné znamení, a honem jsem řekl cynicky:

„Taks ji za to měl potrestat v posteli!“

Sarkasmus se ihned rozpustil v mindráku:

„Čoveče –, půl roku jsem se před ní vytahoval, jakej jsem alpinista, a pak –“

„Nojo, abeceda, příteli! Nikdy se nevytahuj. Čím vejš se vytáhneš, tím hůř, když spadneš.“

„Ale co jinýho mně zbejvá?“ pravil zoufale Vašek. „Vo knížkách kecat neumím jako vy literáti –“

„Míň mluv a víc jednej,“ poučil jsem ho. „Až se trochu sebe-reš, půjdem za Stříbrnou.“

Ale Vašek pravil rozhodně:

„Nejdu!“

Jako na zavalanou se rozhrnula plátěná záclona ve vchodu a černá hlava slečny Stříbrné nakoukla dovnitř.

„Můžu dál?“

„Račte!“ vyzval jsem ji. Vašek zavřel oči. Dívka si asi pomyslela, že spí, protože zašeptala:

„Jak mu je?“

„Dobře,“ řekl jsem a potom k příteli: „Vašku! Slečna Stříbrná je tady!“

Vašek, jak byl bledý a předstíral mdloby, zřetelně zrudl. Otevřel oči a posadil se.

„Ležte!“ pravila slečna Stříbrná a položila mu ruku na rameno.

„Musím vám poděkovat,“ zablekotal. „Zachránila jste mi život –“

„No? Že jo?“ řekla dívka a rozesmála se.

Vašek mumlal dál:

„Opravdu, velice vám –“

Přerušila ho:

„Můžete chodit?“

„Chvíli má zůstat ležet, aby si odpočinul,“ řekl jsem za něho.

„Tak pěkně ležte! Nechcete něco přinést? Vodu? Nebo kávu?“

„Děkuju vám,“ pravil Vašek příšerně pokorně. Dívčiny panenky, které se mi do té chvíle vyhýbaly, se setkaly s mým pohledem. Byla to zázračná anomálie. Přišla dovnitř v těch svých bikinkách, už na ní trochu oschly, ale zdály se ještě menší než venku. Celé její tělo, i nejměkčí místa, mělo podivnou, skoro zázračnou tuhost. Napadlo mi, že kdyby tu stála nahá, bude vypadat jako socha z hnědého mramoru. Pružná, teplá, kinetická socha.

„Přijdem za chvíli za váma,“ řekl jsem. „Ležíte pořád tam jako prve?“

Na ten mistrovsky malý okamžik, který tak dobře dovedou vypočítat, ačkoliv jinak nejsou na matematiku moc dělané, byla zticha. Potom pravila hlasem, který lákal jako vábnička:

„Tak přijďte.“

A mě zase po celém těle začali zlomyslně šimrat mravenci těch zatracených žláz.

Sotva zmizela, Vašek vyskočil, až zavržala palanda.

„To už chceš jít?“ zeptal jsem se.

„Jo. Ale domů.“

„Vole,“ řekl jsem.

„Napíšu jí dopis.“

„Ohromnej nápad.“

„Já se na všechno vykašlu.“

„A co vožrat? Vožrat se nepudeš?“

„Třeba taky.“ Podal mi ruku.

„Tak neblbni. A mně se ještě nechce jít domů.“

„Já taky neříkám, abys šel. Jdu sám.“

Věděl jsem, že už mě neohrozí, když si zahraju na kamaráda. Řekl jsem:

„Tak koukej: ty jdi pěkně za Stříbrnou a z parády se ztratím já.“

„Nemůžu, Karle. Fakt. Ať jsem třeba vůl.“

„To seš. Korunovanej.“

„Vy literáti jste jiný. Ale jak by bylo tobě, kdybys –“ Vašek namáhavě sháněl přirovnání, „– kdybys jí třeba napsal báseň, a ta báseň byla tak pitomá, že by ses před ní shodil.“

Na zlomek vteřiny jsem zauvažoval. Báseň na slečnu Stříbrnou? Už tak dlouho jsem psal básně spíš o jiných věcech, a pokud o lásce, tedy spíš o lásce obecně. Nemodeloval jsem je podle konkrétních slečen. Konkrétní slečny jsou příliš efemérní, poezie je věčná. Ale tahle dívka s bakelitovými očima bez duhovek...

Vašek rozvíjel svůj příměr dál:

„A u mě to máš to samý zase s tělesnou zdatností. Já vím, ty bys ji třeba stejně ukecal, i kdybys napsal blbou báseň, ale já to nedokážu –“

Chtěl jsem mu říct, že právě proto, že těmi svými bicepsy napsal dnes do Vltavy tak blbou báseň, musí to dokázat. Chtěl

jsem mu prozradit veřejné tajemství, že když to dokáže teď, dokáže to už vždycky ve všech dalších případech. Chtěl jsem mu dokonce svěřit, jak jsem taky trpěl tou trémou z krásných ženských a jak jsem se z ní silou vůle vyléčil. Jak jsem chodil na čaje a tancoval jsem schválně jenom s nejhezčími slečnami a schválně jsem mluvil a mluvil – jak všechno na světě, úplně všechno, je jenom cvik a trénink, nic víc, jako ten jeho pitomý basketbal..., ale pak jsem se ovládl a zvítězilo ve mně zdravé sobectví. Jemu bych to asi stejně nevysvětlil. Ano, Vašek je kamarád, jenže kolik kamarádství už bylo zrazeno kvůli ženským. A jakmile jsem si uvědomil tohle –, že pro mou falešnost existuje precedens –, měl jsem hned svědomí čisté. Ostatně, obětují etickou zásadu chtivé žádosti, což je to nejomluvitelnější na světě. Řekl jsem:

„Tak jdi, když myslíš. Ale na tu gymnastiku jí garde budeš dělat ty, to si pamatuj!“

„Možná,“ řekl Vašek. „Ahoj, a –“ zase zaváhal. „– omluv mě u ní. Že se mi udělalo špatně nebo něco. Ahoj!“

Slečna Stříbrná seděla na osušce, kolena objímala pažemi a už z dálky na mě hleděla opět skrz černé brejle.

„Kde máte pana profesora?“ zeptala se a udělala mi na osušce místo.

Sedl jsem si vedle ní.

„Šel domů.“

„Proč?“

Chvilku jsem váhal. Mám říct, že se mu udělalo špatně? Vykášlal jsem se na tu dohodu.

„To si můžete domyslet, ne?“

Sundala černé brejle a podívala se na mě bakelitovými očima. Nešlo z nich nic poznat, ale nevysvětlitelně mě zamrazilo. Snad právě proto, že to z nich nešlo poznat. Co si myslí.

„Já nevím. Proč?“ zeptala se.

„Je mu to trapný. Má dojem, že se před váma shodil.“

Chvilí setrvala v tom nepohnutém pohledu, pak řekla zamyšleně jenom:

„Hm.“

„Chtěl by si s váma začít,“ pokračoval jsem ve zradě. „Proto taky jsem tady dnes já.“

„Jak to?“

Zase – a úplně zbytečně – si ty brejle nasadila.

„Podle toho, co mi řek, jste vůči němu příliš zdrženlivá. Ani se mu nepovedlo smluvit si s váma rande. Tak angažoval mě. Vyjednal jsem to na gymnastiku ve třech a předpokládá se, že nepřijdu.“

Dívka si lehla na záda. V brejlích vyplulo opět lodstvo obláčků.

„Vy jste jeho kamarád?“

„Ano.“

„Tak proč mi tohle říkáte?“

„Vás to nezajímá?“

Krátká pauza.

„O to nejde,“ řekla potom.

„O to jde,“ řekl jsem.

Mlčela. Pak pravila záhadně:

„Přidejte zájmeno.“

Nerozuměl jsem tomu.

„První osoby,“ dodala pomalu, „ve třetím pádě.“

A to už mi to došlo. Rozesmál jsem se, ale dívčina tvář zůstala nehybná. Řekl jsem:

„Teď ovšem na tu gymnastiku určitě přijdu.“

„Jestli tam ovšem teď přijdu já.“

„Nemusíte –“ polkl jsem, „– na gymnastiku. Do té doby je ještě tejdén a ten má sedm dní. Do té doby můžu ještě sedmkrát přijít někam jinam. Co říkáte?“

„Teď jste tady, a pan profesor Žamberk šel domů. To by vám teda zatím mělo stačit.“

Položil jsem se na bok a podepřel jsem si hlavu o loket. Pomalu, od paty k hlavě jsem si slečnu Stříbrnou prohlížel. Krátký účes, havraní lesklé vlasy, rovný profil velice krásného obličejce, oblá ramínka a kůže hladká jako hnědé hedvábí, ňadra, která ani teď, když ležela na zádech, neztratila triumfální tvar mládí; propadlé břicho s titěrným dolíčkem pupíku, drobné černé chloupky při okraji plavek, tam, kde se stehna svažují k pohlaví, a dlouhé, štíhlé, ale ne hubené nohy, rovné a hnědé a překrásné.

„Hm,“ pravila dívka znovu, ale já pokračoval v anatomické prohlídce.

„Tak něco říkejte,“ vyzvala mě.

„Vy nejste dlouho v Praze, že ne,“ řekl jsem.

„Ne. Teprve měsíc.“

„A jak jste na tom s bytem?“ zeptal jsem se. „Já že jsem tu už deset let, a byt nemám. Jenom podnájem.“

Podíval jsem se jí do tmavých brejlí. Pochopila velmi inteligentně a v opálené tváři svitlo opět perleťové světylko.

„Já mám garsonku,“ usmála se.

Radost ze života se ve mně prudce pohnula.

„Totiž,“ pokračovala, „jedna přítelkyně mě vzala k sobě do garsonky.“ A jako kdyby to ještě nestačilo, dodala: „Má právě angínu a leží.“

Mimovolně jsem se zamračil. Skrže brejle zablyškly v očích slečny Stříbrné divné plamínky. „Dejte mi cigáro,“ pravila. Slečna Stříbrná bude asi pěkná potvora.

Zeptala se:

„Vy píšete básně, že?“

Seděli jsme na lavičce pod vrbou, blízko stánku s občerstvením. To mě překvapilo. Nepředpokládal jsem, že by slečna Stříbrná měla povědomost o mé slávě. Byla, jak jsem už zjistil, úřednicí v nějakém takovém věčně přeorganizovaném podniku, jaké se jmenují Zooexport nebo Zverexport nebo tak nějak, a třebaže jsem ji dosud nespatriil v šatech, měl jsem za to, že se zajímá spíš o módní doplňky než o poezii.

„No – tak trochu,“ pravil jsem skromně. „Jak se vám líbí?“

„Moc ne.“

Bůh ví, že jsem na plody své múzy nebyl domýšlivý; už dávno to byly spíš plody promyšlené osobní politiky a se smyslem života mi nesouvisely. Ale slečna Stříbrná byla přece jen trošku moc upřímná.

„Proč ne?“

„Mám dojem, že to nemyslíte vážně. Není v nich žádný cit. Asi spíš myslíte na to, aby vám je otiskli.“

Takhle trapně mě ovšem ještě nikdo neodkryl. Asi proto, že moc lidí mé artefakty nečetlo, a ti, co je četli, to nepoznali. Alespoň jsem měl pár dopisů od čtenářek, které nepoznaly nic. Kyselé a velmi nevěrohodně jsem se zasmál.

„Vy jste se minula povoláním. Měla jste být literární kritik. Ještě štěstí, že nejste.“

Slečna Stříbrná cucala stéblem zelenou limonádu. „Na mě si nikdo nepřijde. Napsal jste vy vůbec někdy nějakou básničku jen tak? Někomu z lásky třeba?“

Napsal? Zvláštní: dnes už jsem o tom jednou přemýšlel, a v souvislosti s touhle hnědou slečnou. Vlastně napsal. Celou sbírku. Na gymnáziu.

„Napsal,“ řekl jsem. „Ale to už je dávno.“

„Mojí sestře psal jeden chlapec básně,“ pravila slečna Stříbrná. „Já jsem byla tehdy ještě špunt, ale od té doby se mi skoro nic tak nelíbí. Ne že bych poezii rozuměla,“ řekla rychle, „a taky si to ani celý nepamatuju. Jenom mi z toho uvízla v hlavě ta – nálada, víte? A jeden verš: *Píšu vám, Salino, a z okna vidím káru, na ní pan Lustig hraje na kytaru* –“

„To psal chlapec vaší sestry?“

„Ano.“

„Takový komický veršíky? Myslel jsem, že to byly milostný verše.“

Přerušila mě vážně, důrazně:

„To byly milostný verše. A ne komický. Tragický, o tom vy nemáte ani ponětí.“

„Komický na tom je to, že je to opsaný z Ortena, víte? Ten mládeneček se chlubil cizím peřím: *Píšu vám, Karino, a nevím, zda jste živa* –“

Slečna Stříbrná zahodila polovypitý papírový šálek s limonádou do koše na papíry a vstala.

„Pojďte ještě do vody, ne? Je neděle – a slunce svítí do oken.“

Sundala si brejle a podívala se na mě, skoro se mi zdálo, že verš ze šlágru říká s nějakým utajeným sarkasmem. Jako náplast na nějaké bolavé místo v srdci. Slečna Stříbrná. Dovedl jsem si představit, jaké takovéhle slečny mívají bolesti.

Sestupovala po schůdcích do vody, chladnokrevně, ne pomalu, ale taky nespíchala, a hladina jí stoupala ke kolenům, nad kolena, ke klínu, v bikinkách pěkně vymodelovanému do žemličky, jak tomu něžně říkala Věra, k pasu a výš, až z vody koukala jen pěkná hlavička slečny Stříbrné. Zazubila se na mě chrupem jako z reklamy na Thymolin. Vůbec celá byla jako

z reklamy. Takhle se ženské daří jenom reklamním malířům. Pánubohu ne.

„Ale na druhý břeh s váma neplavu,“ zavolal jsem.

„Já s váma taky ne!“ otočila se ke mně zády. „Dnes už mám jeden dobrej skutek za sebou.“

Vyplula energickými tempy.

Skočil jsem za ní a brzo jsem ji dostihl. Pluli jsme jen několik metrů od břehu, kolem lodiček, nafukovacích duší s dětmi, s holčičkami v gumových čepicích, s chlapečky vyděšené bumbajícími vltavskou vodu. Voda u břehu a při hladině byla teplejší. Slečna Stříbrná se obrátila na záda a položila se na hladinu. Napodobil jsem ji. Nad námi, ale už kus níž k západu, žhnulo pořád sálající červencové slunce. Na dřevěném kole pořádaly nohaté dívčiny striptýz.

Otočil jsem hlavu k slečně Stříbrné.

„Odkud vlastně jste?“

„Já?“ řekla se zavřenýma očima. „Z Brna.“

„Tam máte rodiče?“

„Nemám rodiče.“

„Tak sestru?“

Chvilku byla zticha. Pak řekla:

„Ta už mi taky umřela.“

„Promiňte.“

Z nábřeží zazvonila tramvaj. Halas dětských hlásků za námi, kde plulo loďstvo gumových duší, cinkal o hladinu.

„Promiňte, nebyl bych o ní mluvil,“ řekl jsem. „Ale jak jste prve říkala ten verš, ten sakra člověku opravdu utkví v paměti. *Píšu vám, Salino, a z okna vidím káru, na ní pan Lustig hraje na kytaru.*“ Přejel mě mráz. Asi proto, že jsem už dlouho nejen nenapsal, ale ani pro vlastní potěšení nečetl žádnou poezii. „Je to sice jasná parafráze, ale stejně – co tam dělá ten pan Lustig?“

„Ten mládenec, co tu básničku psal, byl žid,“ řekla dívka a oči měla pořád zavřené. „Psal to Salině tajně z Terezína, když tam na ni vzpomínal.“

„Ach tak,“ řekl jsem. „A – vrátil se?“

„Ne,“ řekla slečna Stříbrná. „Ale Stáňa – moje sestra, on jí říkal Sally – stejně umřela dřív než on. Taky za války. Dostala zápal plic.“

„Chudák,“ řekl jsem. „Kolik jí bylo?“

„Čtyřiaadvacet,“ řekla slečna Stříbrná. „Byla o čtrnáct let starší než já, ale měla jsem ji strašně ráda. Nám zemřela matka, když jsem se narodila, víte? Stáňa mě vychovala.“

Otevřela oči a koukla po mně, nízko při hladině, a najednou vklouzla pozpátku pod hladinu jako užovka, ani se za ní neudělaly kruhy. Rychle jsem se taky ponořil. V zelenavém světle se mihl stín štíhlého těla, hbitě plovoucího pryč. Pustil jsem se za ní, ale byla rychlejší. Navíc mi brzo došel dech a musel jsem se vypořít.

Rozhlédl jsem se a uviděl jsem slečnu Stříbrnou, jak visí mezi nosníky vodního velocipedu a hlavu má vystrčenou nad hladinu. Rychle jsem se znova ponořil a plaval jsem tím směrem. Bylo z ní jen zlaté mihotání barev, bublinky jí milostně běžely vzhůru po zlatém těle. Kolem ní vířila bílá pěna, vyráběná lo-patkovým kolem velocipedu, jako svatozář. Několika tempy jsem se dostal pod svatozář.

Nechávala se táhnout neviditelnou dvojicí šlapajících nahore a dlouhé nohy vlály zeleným světlem jako rybí ocas mořské panny. Ach námořníku, řekl jsem si, jseš ztracen, a sáhl jsem po ní jako vodník po dušičce. Chytil jsem ji za obnažené boky a projela mnou slast tak nesmírná, že jsem se málem utopil. Slyšel jsem, jak nad hladinou vyjekla, a potom se mi začala v náručí kroutit a svíjet a mně po vlhkém těle ruce

sklouzly. Musel jsem se vynořit. Nad vodou jsem se octl tváří v tvář rozesmátému obličejí, perleťovým zoubkům a posměšným očím z bakelitu. Prudce jsem znovu zalovil po slečně Stříbrné.

„Tak pozor, soudruzi naháči, ať nás nepřevrhnete!“ řekl někdo nad námi. Teprve teď jsem si všiml, že velociped se povážlivě houpá. Čtveřice nohou, které ztratily dotyk s pedály, hledala oporu. Na tvář slečny Stříbrné, pokrytou vodní tříští, padl stín velocipedisty.

„Věro! Krotte tu bujnost trochu!“ ozval se hlas mojí šéfově. Očima ještě poloslepýma vodou jsem honem pohlédl vzhůru. Ale to už odtamtud zaznělo, s neomylně falešnou intonací, jakou tak bezpečně dovedou nasadit, když chtějí seknout drápkem: „Ach promiňte! Já myslela, že je to slečna Kajetánová. Když jsem viděla doktora Ledna –“

Kysele jsem se uchechtl.

„Tohle je slečna Stříbrná,“ představil jsem mořskou pannu a otočil jsem se k ní. V bakelitových očích hráli všichni čerti badminton. „Soudruh Procházka – soudružka Procházková.“ Slečna Stříbrná vzhlédla k bachraté postavě mého šéfa, tyčící se proti slunci na železné konstrukci velocipedu. „Těší mě!“ zazpívalo šéfstvo dvojhlasně, a jestli slečna Stříbrná taky něco řekla, v té disharmonii se to ztratilo.

„Tak se nám neděle vydařila, co?“ zaburácel potom šéf.

„To teda mimořádně,“ pravil jsem s citem.

„Kdo to je?“ zeptala se potom, když jsme bok po boku slušně pluli ke břehu.

„Můj šéf.“

„Šéf?“

„Šéfredaktor nakladatelství Naše kniha.“

Zmlkla a zrychlila tempo. Přizpůsobil jsem se. Slečna Stříbrná plavala závodnický, s ústy pod hladinou. Pak zase zpomalila.

„Nebyl on dřív –“

Ticho. Popadal jsem dech. Její tempo mě zmáhalo. Svou otázku nedokončila.

„Co jestli nebyl?“ zeptal jsem se udýchaně.

„Ale nic. Mám dojem, že znám jeho ženu, odněkud.“

„To je možný. Je to dcera – ministra Šnajdra,“ vypravil jsem ze sebe. „Co loni umřel – a měl státní funus.“

„Hm,“ řekla. „Tak to je jiná. Zнала jsem v Brně nějakou Procházkovou z Prahy. Její muž byl taky redaktor nebo něco.“

„To byla asi jeho první žena. S tou se rozved.“

„Aha.“

Uvažoval jsem, mohu-li risknout důvěrný tón. Nevěděl jsem o ní skoro nic. Jenže dlouholetá zkušenost mě poučila, že u takhle krásných dívek to nikdy není velké riziko. Ty skoro nikdy nepatří k budovatelkám. Leda k budovatelkám vlastního soukromého štěstíčka.

„Po Únoru mu totiž první manželka kádrově zastarala,“ řekl jsem. „Byla to dcera soukromého nakladatele a nepochopila dobu.“

Koutkem oka jsem mrkl na slečnu Stříbrnou. Neodpověděla, ale zdálo se mi, že jí něžný profil trošku zešpičatěl. Poněkud mi zatrnulo v žaludku. Vtáhla pěkné plné rty do úst, jako kdyby se do nich chtěla kousnout. Dopluhi jsme k plovárenskému můstku rychle a mlčky a slečna Stříbrná vylezla po schůdkách nahoru. Ani se neohlédla a rozběhla se k místu, kde jsme nechali osušku. Chtě nechtě jsem se však musel dát do klusu a k osušce jsem doběhl jen zlomek vteřiny po slečně Stříbrné. Pěkný pocit jsem neměl. Spletl jsem se? Bylo mi, jako kdybych